

Notat

Til: Utenriksrådets kontor

Via:

Kopi: Trine Rønning Mathisen - Afrika II - Regionen rundt Afrikas horn
Generalkonsulatet i Juba
Ambassaden i Khartoum
Aud Marit Wiig - Avdeling for regionale spørsmål og utvikling
Villa Kulild - Norad - Direktørens kontor
Norad - Evalueringsavdelingen

Fra: Sudan-prosjektet

Saksbeh.: Odd Magne Ruud/Hege Magnus/Trine Mathisen

Dato: 22.6.2011

Saksnr.: 11/11626-1

Oppfølgingsnotat: Flergiverevalueringen av fredsbyggende aktiviteter i Sør-Sudan

Det vises til notat fra Norad av 3.3.2011 (Norad ref: 0901121-119) hvor Evalueringsavdelingen i Norad legger frem forslag til oppfølging av flergiverevalueringen av konfliktforebyggings- og fredsbyggingsaktiviteter i Sør-Sudan. Nedenfor følger kommentarer fra Sudan-prosjektet etter konsultasjon med generalkonsulatet i Juba. Flergiverevalueringen, samt Norads notat ligger til grunn for vurderingene.

Bakgrunn

Flergiverevalueringen av konfliktforebyggings- og fredsbyggingsaktiviteter i Sør-Sudan er gjennomført av konsultentselskapet ITAD i samarbeid med Channel Research, på oppdrag fra Nederlandsk UD. I følge evalueringen har støtten til konfliktredning og fredsbygging bare delvis vært vellykket. Giverne har i følge rapporten fokusert for mye på levering av basistjenester (utdanning og helse) og ikke nok på sikkerhetsdimensjonen og kapasitetsbygging innenfor politi og rettsvesen. Lokale konflikter og usikkerhet har virket negativt på effekten og bærekraften til basistjenester og alternativt livsgrunnlag. Det vises til at giverne, i sin støtte av fredsavtalen (CPA), ikke har kunnet gå direkte inn i prosjekter som kunne forstås som støtte til utviklingen av Sør Sudan som en selvstendig stat. Dette hevdes at

kan ha ført til mindre fokus på statsbyggingsprosjekter og kapasitetsbygging i Sør Sudan de første årene etter fredsavtalen. Nå som utfallet av folkeavstemningen er klart utgjør ikke dette lenger et problem og videre bistand kan dermed være mer fokusert på dette området.

Videre pekes det i evalueringen på at giverkoordinering, herunder vektlegging av harmonisering av bistanden, har gått på bekostning av prinsipper som er relevante i arbeidet med sårbare stater. Dernest framheves at giverne har vært for fokusert på forholdet mellom Nord og Sør og i for liten grad sett på interne problemer i Sør.

Kort oppsummering av flergiverevalueringens hovedanbefalinger:

1. Sikre at en konflikt analyse viser sammenhengen mellom de større kreftene/variablene og de mer spesifikke i et område, og at disse er under kontinuerlig analyse under hele prosjektsyklusen. Utbetalinger bør gjøres med forbehold om hyppige oppdateringer fra "bakkenivå".
2. Komme frem til enighet om deling av oljeinntektene i tråd med CPA, inkl. en kraftig oppgradering av GoSS' kapasitet innenfor forvaltning og kapasitet i oljesektoren, både i Juba og på delstatsnivå.
3. Allokere mer ressurser for å skape og opprettholde 'livelihoods' programmer for unge menn som ellers lett kan ty til kriminalitet.
4. I de mest konfliktpregede statene, bør det arbeides tett med lokal (delstat og county) myndighet i evalueringen av nødvendige sikkerhetstiltak for å sikre tilgang til basistjenester. Dialogen bør også inkludere det sivile samfunn og lokale ledere.
5. Fokuser på støtte til kapasitetsbygging på desentralisert myndighetsnivå og øke prestasjonskontrollen. Oppfordrer bruk av teknisk assistanse og kapasitet fra embetsverket i nabolandene.
6. Sikre tilstrekkelig opplæring av personell innenfor rettsvesenet på delstats- og fylkesnivå, i dialog med chiefs og de med ansvar for sedvanerett.
7. Støtte lokale ledere til å ta tak i årsakene til konflikt (landspørsmål, kvinners rettigheter etc) gjennom kapasitetsbyggingsprogrammer til lokale tradisjonelle domstoler.
8. Lobby FNs sikkerhetsråd for et styrket mandat for et nytt UNMIS med fokus på beskyttelse av sivile.
9. Langtidsstøtte for å fremme likestilling i alle deler av statsapparatet.

Norads forslag til oppfølging/tiltak fra norsk side

På grunnlag av ovenstående anbefalinger, legger Norad frem fire områder som kan være av særlig interesse fra norsk side:

- Styrking av lokal kunnskap, inkludert bruk av konfliktanalyser.
- Støtte til tradisjonelle og formelle institusjoner som arbeider for lov, orden og forsoning.
- Støtte utover det sentrale nivået, dvs. til lokale myndigheter.
- Hensynet til likestilling når det gjelder styresett og spørsmål om fordeling og bruk av jord.

Videre mener evalueringsavdelingen at behovet for styrking av disse sidene ved utviklingssamarbeidet bør tas med i vurderingen av framtidig bemanning av stasjonen i Juba.

Sudan-prosjektets forslag til oppfølging/tiltak fra norsk side

Sett i sammenheng med evalueringens anbefalinger og norske erfaringer, vil Sudan-prosjektet komme med følgende kommentarer og anbefalinger mht veien videre:

1. Styrking av lokal kunnskap og utvidet bruk av konfliktanalyse vil være viktig i det videre utviklingssamarbeidet med Sør-Sudan, spesielt i forbindelse med opprettelsen av en ny stat og de utfordringer som dette medfører. Dette nødvendiggjør en klar konflikttilnærming fra de partnerne vi til enhver tid samarbeider med. Det blir viktig at Norge følger opp og etterspør dette, både overfor FN, NGOer og andre partnere.
2. Økt fokus på koordinering av innsatsen i Sør-Sudan. Videre er det viktig at slik koordinering er basert på en felles forståelse av kontekst. Dette er utfordrende å få til i praksis, men Norge, som en sentral giver, sitter godt plassert til å forsøke å få til en så effektiv koordinering som mulig, både gjennom Flegiverpartnerskapet, Troikaen og andre givergrupper lokalt i Juba.
3. Innenfor oljesektoren er Norge allerede en sentral aktør. Det arbeides både med kapasitetsbygging for å styrke forvaltningen av oljeressurser- og inntekter i Sør Sudan. Norge fungerer som en teknisk rådgiver i forhandlingene mellom Nord og Sør om en løsning for deling av oljeinntektene post 2011.
4. Flegiverevalueringen erkjenner betydningen av desentralisering og utviklingen av det sivile samfunn. Som nevnt i Norads notat og i samsvar med punkt 5 i flegiverevalueringen, bør partnerorganisasjoner oppfordres til å arbeide tettere med lokale myndigheter. Det vil også være viktig å sikre større deltakelse fra nasjonale frivillige organisasjoner. Norge har i denne sammenheng tatt initiativ for å få etablert et fond som kan bidra til å bygge kapasiteten i sivil samfunn.

5. Kvinners deltakelse er et sentralt tema i Regjeringens strategiske plan for implementering av FNs sikkerhetsråds resolusjon 1325 om kvinner, fred og sikkerhet. Den betydelige koblingen mellom kjønn og vold i militariserte samfunn øker behovet for ”kjønnssensitiv programmering”. Det vil også være ønskelig å prioritere fortsatt støtte til programmer for kapasitetsbygging for kvinners deltakelse i det offentlige og politiske liv. Sudan-prosjektet har også utarbeidet et eget strateginotat om oppfølging av SR 1325.